

AFSTAMMINGS
CENTRUM

Het Afstammingscentrum

Ministerie van Justitie NL
17 dec. 2024

<https://afstammingscentrum.be/>

Over afstammingscentrum ▼

Ons Aanbod ▼

Documentatie ▼

Contact

Aanmeldingsformulier

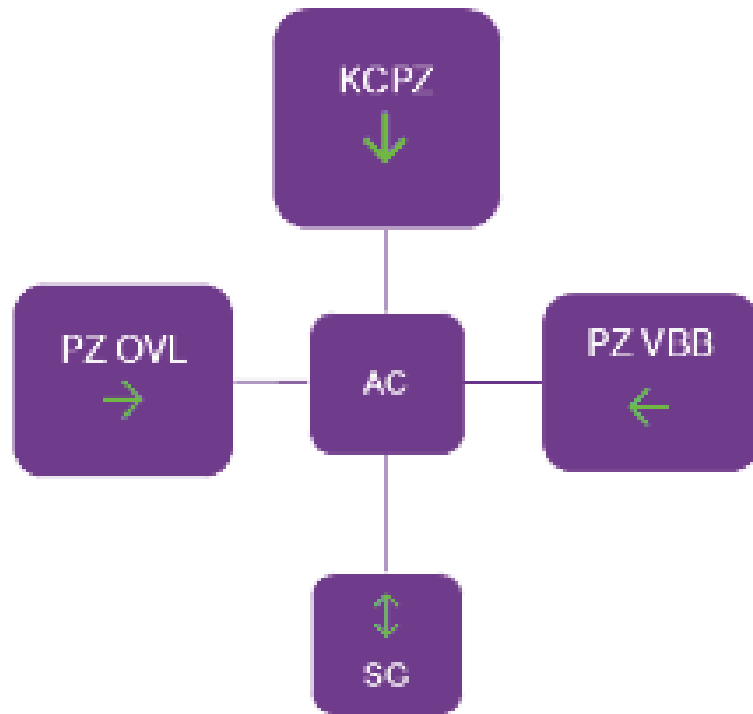
Het afstammingscentrum is het aanspreekpunt voor vragen omtrent afstamming en verwantschap.

Bij het Afstammingscentrum kan je terecht met al je vragen over afstamming en zoektochten naar verwanten.

HET AFSTAMMINGSCENTRUM

- Dankzij geadopteerden, donorkinderen en metissen van de Belgische kolonisatie
- Vlaamse overheid
 - Oprichtingsdecreet van 26 april 2019
 - Besluit Vlaamse Regering van 8 mei 2020
 - Gesubsidieerd
- 24 augustus 2020: vergunning Opgroeien aan Kenniscentrum Pleegzorg
- Vanaf mei 2020: oprichting stuurgroep
- Vanaf 1 april 2021: officiële start
- Weinig vergelijkbare voorzieningen in Europa

- Kenniscentrum Pleegzorg: bestuursorgaan
- Stuurgroep = leden doelgroepen: inhoudelijke werking
- Team (Coördinator en trajectbegeleiders)
- Geëngageerde experts: ad hoc advies, lezingen

TEAM - MULTIDISCIPLINAIR

Coördinator: Ankie Vandekerckhove

Trajectbegeleiders (10,2 VTE)

- Basis team: 3 trajectbegeleider (2,6 FTE)
- Maart 2022 t.e.m. feb 2025 (2jaar): + 2 trajectbegeleiders (4,2 FTE)
- Sept 2024 t.e.m. aug 2025 (1jaar): + 6 trajectbegeleiders (10,2 FTE)

2 vrijwilligers: DNA-onderzoek, vertalingen

→ Professionele én ervaringsdeskundigheid gecombineerd

VISIE - MISSIE

- Het Afstammingscentrum vertrekt vanuit het fundamentele **recht** op kennis over de eigen afstamming en garandeert iedereen professionele begeleiding op maat bij vragen en zoektochten.
- Het Afstammingscentrum wil het **aanspreekpunt** bij uitstek zijn voor vragen rond afstamming en verwantschap. Het ontwikkelt en verzamelt op continue wijze expertise, sensibiliseert en formuleert beleidsadviezen omtrent deze thematiek.

Het recht op afstammingsinformatie

- Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind
 - Artikel 7.1.: *“Het kind wordt onmiddellijk na de geboorte ingeschreven en heeft vanaf de geboorte het recht op een naam, het recht een nationaliteit te verwerven en, voor zover mogelijk, **het recht zijn of haar ouders te kennen** en door hen te worden verzorgd.”*
 - Artikel 8: *“1. De Staten die partij zijn, verbinden zich tot eerbiediging van het **recht van het kind zijn of haar identiteit te behouden**, met inbegrip van nationaliteit, naam en **familiebetrekkingen** zoals wettelijk erkend, zonder onrechtmatige inmenging.
2. Wanneer een kind op niet rechtmatige wijze wordt beroofd van enige of alle bestanddelen van zijn of haar identiteit, verlenen de Staten die partij zijn passende bijstand en bescherming, teneinde zijn identiteit zo snel mogelijk te herstellen.”*
- Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
 - Artikel 8 - Recht op **eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven**

Iris (24) studeert op dit moment in Oslo.

Foto: Iris Tuijaerts

Donorkind Iris (24) zorgt voor afschaffing anonimiteit bij donoren: "Krijgen eindelijk informatie waar we recht op hebben"

Interview Adoptie

‘Een goedkope DNA-test maakte een einde aan een familiegeheim van 33 jaar oud’: als je vader dan toch niet je vader is

Wat doet buitenlandse adoptie met een kind?

Vijf grootmoeders die als metis in Congo geboren werden, klaagden de Belgische staat aan wegens hun ontvoering als kind bij hun moeder. — © Aurelien Goubau

Het hof van beroep in Brussel erkent het leed dat metissenkinderen onder koloniaal bestuur in Congo is aangedaan en noemt het een misdaad tegen de mensheid. “Een historisch arrest”, zegt advocate Michèle Hirsch. De Belgische staat moet een schadevergoeding uitbetalen aan de vijf vrouwen die de zaak aanhangig maakten.

En nog:

- Kinderrechtencomité (2019) aanbeveling aan België: “**Right** to identity: The Committee recommends that the State party carry out a legislative review to consider access to information of children born through assisted reproduction about their origins.”
- EHRM rechtspraak, vb. “La Cour considère que le **droit** à l’identité, dont relève le droit de connaître et de faire reconnaître son ascendance, fait partie intégrante de la notion de vie privée. » (arrest Pascaud vs. F, juni 2011, Hof Straatsburg)
- G. Mathieu (UNamur, 2016): “To deny (a child) knowledge of his or her origins, is to remove a part of him or her”
- F. Swennen (UA in DS, 22 mei 2016): “Met het toelaten van anoniem donorschap schendt België de rechten van het kind”

Ons aanbod

Het Afstammingscentrum is er voor iedereen met vragen over de eigen afstamming

In alle mogelijke situaties waar de juridische verwantschap niet samenvalt met de biologische, de genetische realiteit.

[Bekijk ons aanbod >](#)

VOOR WIE?

Voor iedereen bij wie de juridische afstammingsband niet overeenstemt met de biologische en/of sociale afstammingsband en daar vragen over heeft.

DOELGROEPEN

Primair voorzien in het decreet:

- Geadopteerden: binnenlands, sous-x en transnationaal
- Donorkinderen
- Metissen van de Belgische kolonisatie

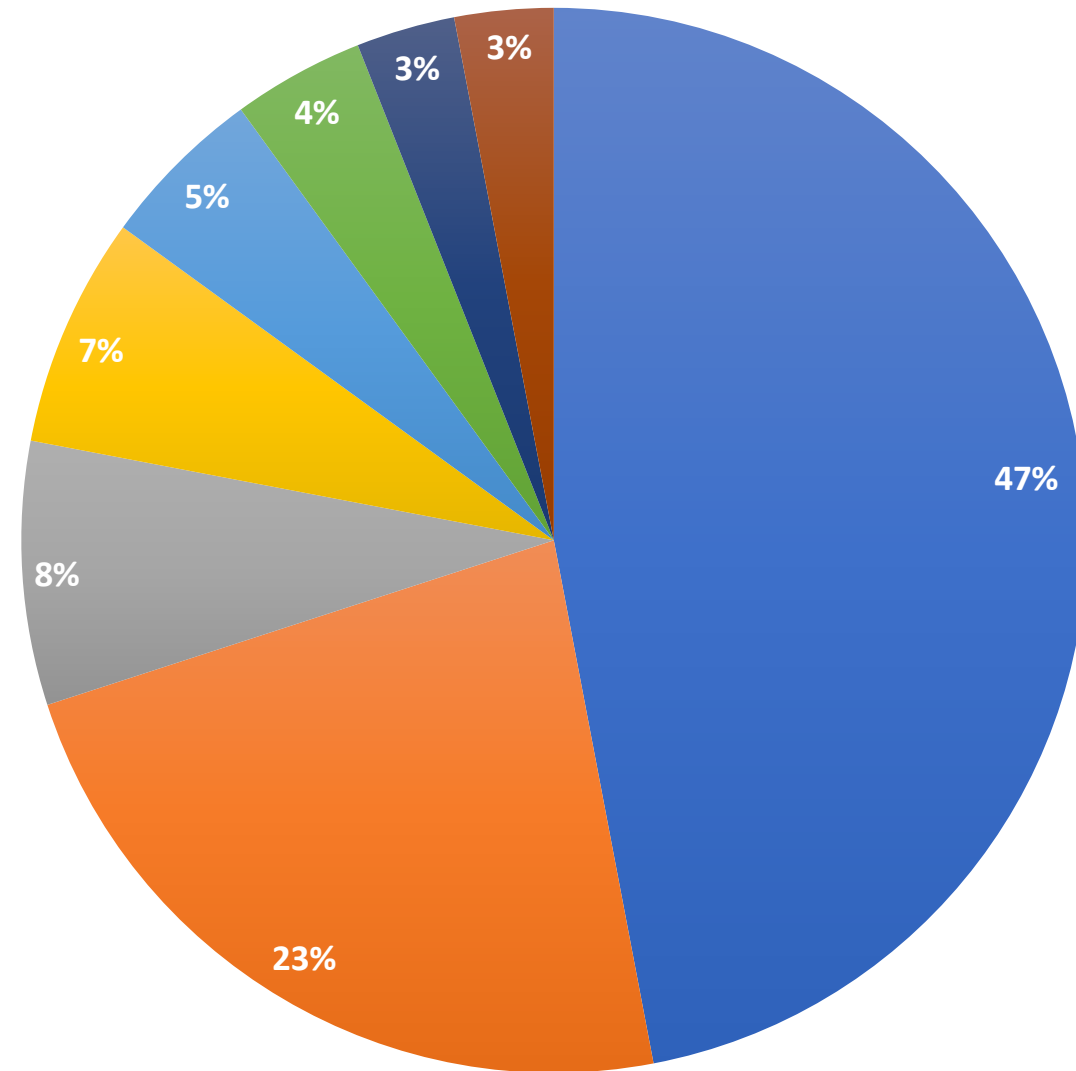
In praktijk ook:

- Zoekende verwanten – familiegeheimen
- Eerste ouders, geboorteouders of andere familieleden
- Donoren
- Ouders van geadopteerden of van donorkinderen

- Adoptie = het wettig aannemen van iemand als kind, hoewel deze persoon geen biologisch kind is.
- Donorkind = een kind geboren na donatie van sperma, eicel of embryo van van een donor aan de wensouders.
- Metissen van de Belgische kolonisatie = kinderen van Afrikaanse vrouwen en niet-Afrikaanse Belgische koloniale (heel uitzonderlijk ook van witte vrouwen en Afrikaanse man).

Doelgroepen in pct

■ GEAD ■ FAM ■ MET ■ DOK ■ DOO ■ O van ■ EERSTE O ■ EERSTE FAM

AFSTAMMINGS
CENTRUM

#HetGevoelGeadopteerd' brengt het verhaal van acht geadopteerden. San-Ho Correwyn en Debora Mattys vertellen erover bij De Madammen

WAARDEN

- Respectvolle en empathische houding
- De rechten van het 'kind' staan centraal
- Laagdrempelig (anoniem, kosteloos...)
- Focus op vertrouwelijkheid en privacy
- Gebaseerd op wetenschappelijke inzichten en maatschappelijke context
- De noden van de cliënt primeren, eigen tempo
- Complementair met het aanbod van andere voorzieningen
- Onafhankelijk - neutraal

DECRETALE OPDRACHTEN

Hét aanspreekpunt voor afstammingsvragen

- **INFORMEREN**: algemeen (publieke opinie) en individueel
- **BEGELEIDEN**: afstammings- en zoekvragen opnemen en begeleiden
- **EXPERTISE**: uitbouw van kennis over afstammingsgerelateerde thema's op basis van academisch onderzoek, kennis en ervaringen van partnerorganisaties, experts, CME, nationale en internationale goede praktijken...
+ <https://afstammingscentrum.be/documentatie/>

AFSTAMMINGS
CENTRUM

EVALUATIE

Indien u wenst, kan u ons hier meegeven wat u van ons eerste collo
anoniem. We houden het eenvoudig en laten u een score geven op
De schaal gaat van ++ (zeer goed), + (goed), +/- (middelmatic), -

AFSTAMMINGS
CENTRUM

Recht op
afstammingsinformatie,
een verkenning

AFSTAMMINGS
CENTRUM

Infobrochure

INFORMEREN

t Afstammingscentrum:

INFORMEREN - SENSIBILISEREN

- (Nog steeds) geen campagnes
- Traditionele media (enkel reactief), sporadisch
- Sociale media
- Algemene en gerichte brochures, meertalig
- Presentaties, lezingen en vormingen
- Jaarverslag
- Website: nu ook meertalig

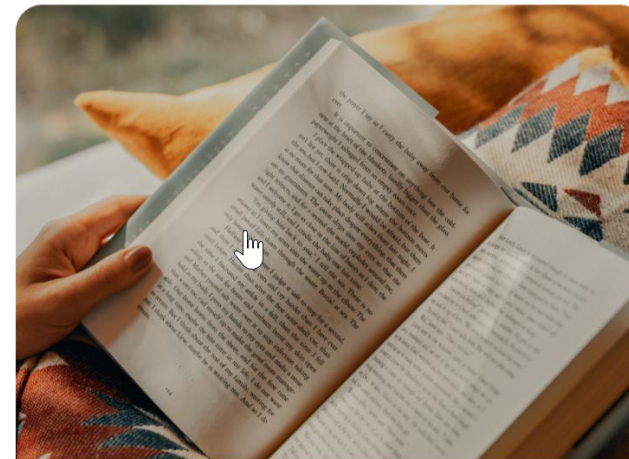
Ik wens documentatie over:

Wetgeving, Beleid & Rechtspraak

Vakliteratuur & Experts

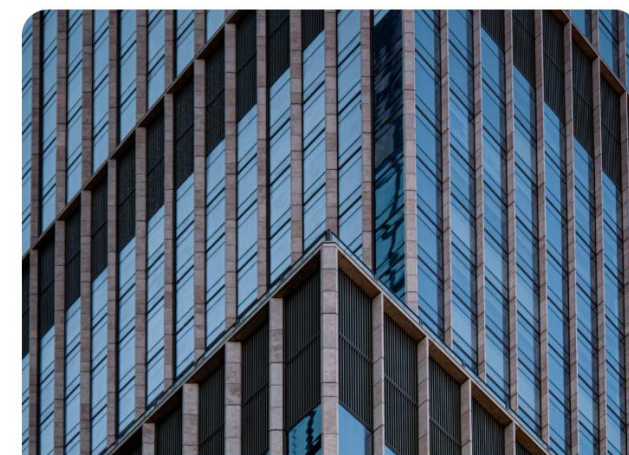
Boeken

Documentaires & Films

Getuigenissen

Organisaties & Belangengroepen

Informatieve vragen

- Contactaanvraag invullen via de website: <https://afstammingscentrum.be/contact/>
- Per mail aan info@afstammingscentrum.be
- Per telefoon naar [09 277 04 43](tel:092770443) (permanentie elke werkdag tussen 14 en 16u)

AFSTAMMINGS
CENTRUM

Over afstammingscentrum ▾

Ons Aanbod ▾

Documentatie ▾

Contact

Aanmeldingsformulier

Wens je graag meer informatie over onze werking?

Vul dan het contactformulier hiernaast in of contacteer ons via onze contactgegevens.

Het Afstammingscentrum is er voor eenieder met een vraag naar de eigen afstamming of meer algemene vragen. Stel je vraag via het contactformulier of via de gegevens hieronder

Wij zijn alle wekdagen telefonisch beschikbaar tussen 14:00 en 16:00 op het tel.nr. [09 277 04 43](tel:092770443)

Mailen kan naar info@afstammingscentrum.be

Als je liever anoniem contact opneemt, klik dan op onderstaande knop.

Ik wens anoniem contact op te nemen >

NAAM

E-MAIL

TELEFOONNUMMER (OPTIONEEL)

BERICHT

Verzend mijn vraag

BEGELEIDEN

IK wil informatie over:

Afstammingsvragen

Psychosociale
Ondersteuning

Dossierinzage

DNA-Onderzoek

Bemiddeling

Opvolging

Hoe kan je jou aanmelden voor een traject?

- Via het aanmeldingsformulier (op de website): <https://app.afstammingscentrum.be/>
- Per mail aan info@afstammingscentrum.be
- Per telefoon naar [09 277 04 43](tel:092770443)
(permanentie elke werkdag tussen 14 en 16u)

Klik hier om terug te keren naar de website.

AANMELDINGSFORMULIER

Naam (*)

Gelieve uw naam in te vullen

Voornaam (*)

Gelieve uw voornaam in te vullen

Geboortedatum (*)

dd/mm/jjjj

Geboorteplaats- en land (indien gekend) (*)

Gelieve uw geboorteplaats in te vullen

Adres

Gelieve uw adres in te vullen

GSM- of telefoonnummer (*)

Gelieve uw gsm nummer in te vullen

Rijksregisternummer (optioneel)

Gelieve uw rijksregisternummer in te vullen

E-mailadres (*)

Gelieve uw email in te vullen

Doelgroep

Gelieve uw doelgroep te selecteren

Aanmelding (*)

- Check door trajectbegeleider of aanmelding binnen onze werking valt → Bevestiging aanmelding
- Helaas wachttijd
- Intake
(!) Belangrijk om stil te staan bij de mogelijke impact
- Toestemmingsformulier + privacyverklaring (GDPR conform)
- Dossier wordt geopend op naam cliënt (beveiligde app)
- Acties
- Elke zoekvraag is anders en elk traject is uniek

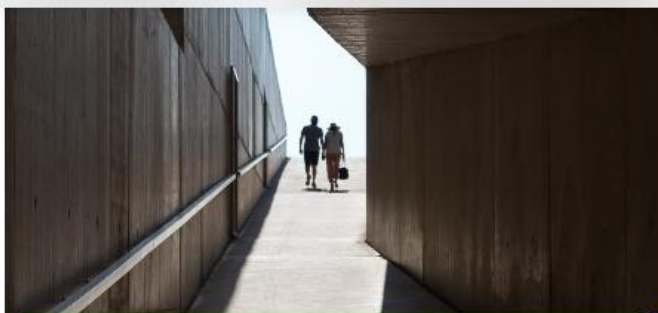
ENKELE VOORBEELDEN

- Een geadopteerde uit Z-Korea vond via HOLT de naam van haar eerste moeder. Het Afstammingscentrum biedt gewaardeerde steun bij een eerste ontmoeting online.
- Eerste moeder uit Ethiopië zoekt dochter (die voorlopig geen contact wil).
- Geadopteerde uit Guatemala denkt moeder gevonden te hebben maar DNA geeft 'geen match'.
- Binnenlands geadopteerde vindt 2 halfzussen.

- Donorkinderen vindt 3 half-siblings. De contacten blijven frequent en erg hartelijk
- Metis krijgt na zoektocht meer info over de (overleden) witte vader, maar ook over de context van de moeder. We vinden ook een halfbroer, maar voorlopig wil cliënt daar nog niet mee in contact komen.
- Koppel donoren (ei- en zaadcellen) wil DNA afstaan om vindbaar te worden.
- Een man weet al lang dat zijn opvoedvader zijn vader niet is, maar alles wordt stilgehouden in de familie. Na de dood van zijn opvoedvader, laat moeder eindelijk wat info los. Hij blijkt nog een halfzus te hebben en het Afstammingscentrum regelt een ontmoeting.

Afstammingsvragen

Psychosociale
Ondersteuning

Dossierinzage

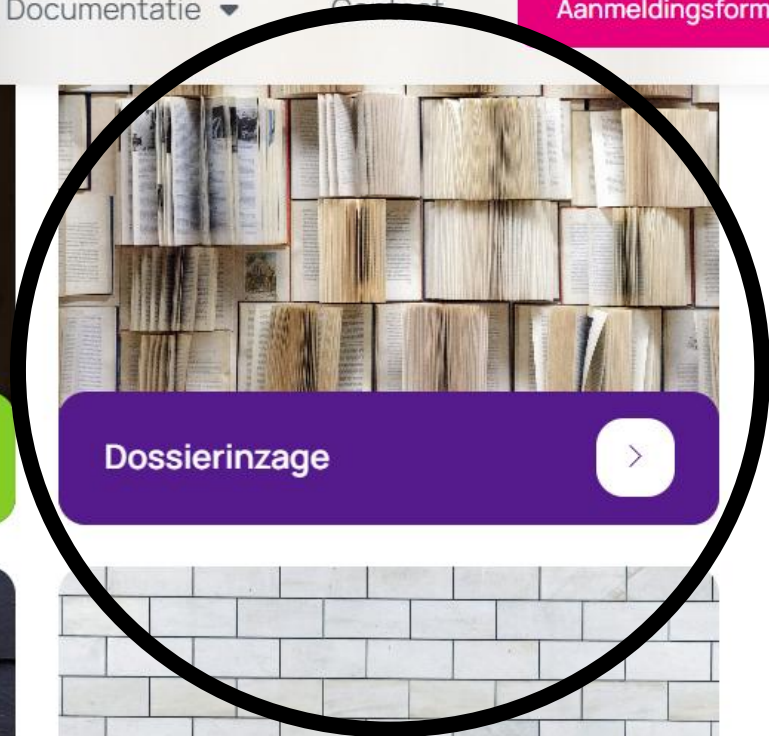
DNA-Onderzoek

Bemiddeling

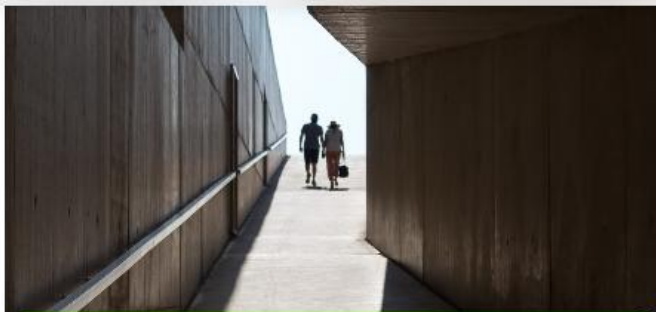

Opvolging

Afstammingsvragen

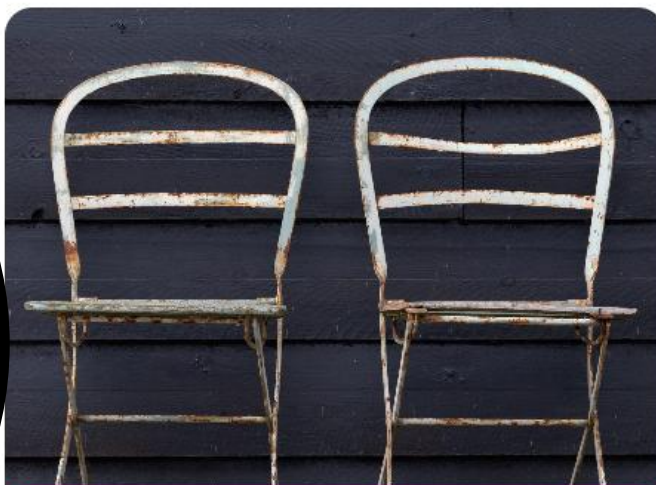
Psychosociale
Ondersteuning

Dossierinzage

DNA-Onderzoek

Bemiddeling

Opvolging

DNA als hulpmiddel bij de zoektocht

DNA-databank Afstammingscentrum = beperkt tot 1st graadsverwantschap

- In samenwerking met Centrum Menselijke Erfelijkheid (CME – UZ Leuven)
- DNA-staal via wangslimvlies (binnenkant wang)
- Gepseudonimiseerd (unieke code)
- Kostprijs: 85€ per staal
- Wanneer nuttig? Om verwantschap met gevonden (vermoedelijke) biologische ouder/kind te checken (of te ontkennen)

Internationale DNA-databanken

Etc.

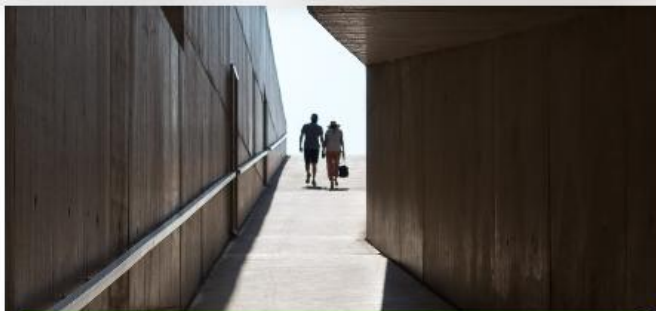

Trajectbegeleider kan helpen bij:

- Correct interpreteren van de informatie
- Contact opnemen / bemiddelen met DNA-matches
- Uploaden van DNA in andere databanken (bv. vanuit Ancestry naar MyHeritage)
- Stamboomonderzoek om tot dichtere verwanten te komen
 - Vrijwilliger
 - Doorverwijzing naar genealoog
 - Pak moeilijker bij transnationaal geadopteerden

Afstammingsvragen

Psychosociale
Ondersteuning

Dossierinzage

DNA-Onderzoek

Bemiddeling

Opvolging

Psychosociaal ondersteuningskader

- Eerstelijns
- Luisterend oor
- Respectvolle en empathische houding
- De noden en wensen van de cliënt primeren
- Eigen tempo cliënt wordt gerespecteerd
- Doorverwijzing indien gewenst (parallel)

Resultaat + Opvolging

- Wat is resultaat?
- Gebrek aan resultaat
- Opvolging

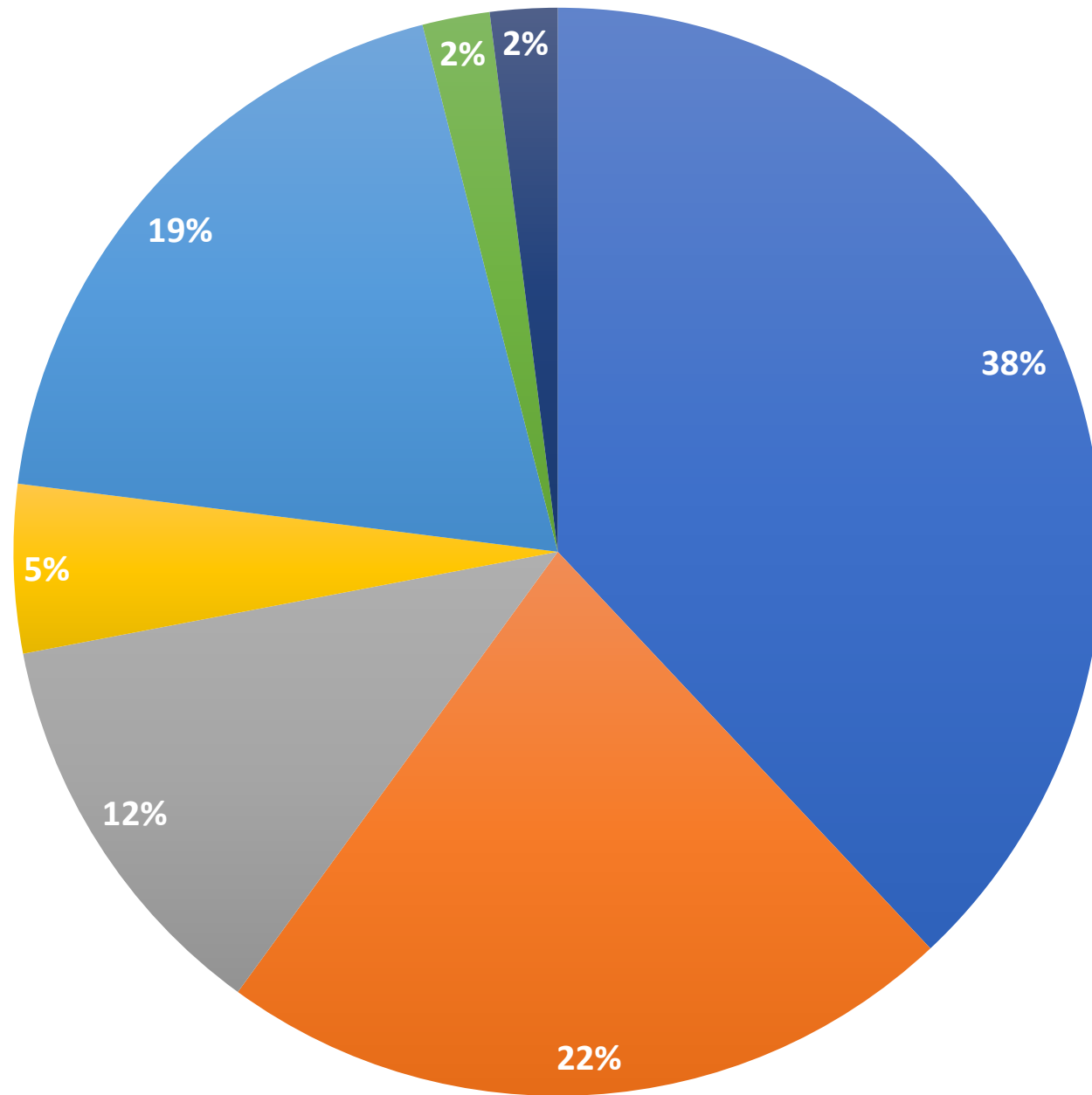
*“Bedankt voor de info en de moeite die jullie ervoor gedaan hebben. Tja, het was eigenlijk wel wat we verwacht hadden, hè? Trouwens, **de onzekerheid is veel moeilijker om dragen dan eender welke waarheid...Dankjewel voor je lieve bezorgdheid!**”*

*“Met dank dat jullie mee willen zoeken om de soms ondraaglijke pijn van geen biologische ouders te kennen, te **verzachten.**”*

*“Zoals vooraan op het kaartje staat, 1000 x dank, voor de steun, begeleiding en het geloof dat het resultaat anders kon zijn. Ik voelde mij gehoord en serieus genomen. Het resultaat geeft mij **rust en het gevoel echt te zijn** i.p.v. een leugen.”*

*“Ik ben super blij dat ik het Afstammingscentrum heb gecontacteerd. Dankzij hun ondersteuning met raad en mentaal, heb ik de **sprong voor onderzoek gedurfd** en resultaat gehad...”*

Status dossiers in pct

■ NIEUW ■ LOPEND ■ RESULTAAT ■ RES+LOP ■ INFO ■ ON HOLD ■ STOP

AFSTAMMINGS
CENTRUM

BEPERKINGEN

- Begrenzing vragen: voor het Afstammingscentrum of niet?
- DNA-knelpunten: kostprijs, beperking tot 1e graad, afname bij Afstammingscentrum, aparte registers, non-compatibiliteit
- Donoranonimiteit en privacywetgeving: belangenafweging
- Cultuur van geheimhouding (hier én in LVH)
- Ratio middelen/vragen (wachttijd...)
- Rijksregister: nog geen toegang...
- Risico' bij commerciële DNA-databanken (wel veel te vinden)

EXPERTISE

EXPERTISE

- Continu proces van opvolgen en verzamelen
- Bronnen: eigen casework, academische literatuur, praktijkonderzoek, ervaringen en kennis van belangengroepen en partnerorganisaties, rechtsleer en rechtspraak
- Inbreng van en meetings met de 'bevriende' experts
- Vormingen, webinars, studiedagen
- Netwerking, partnerschappen
- To do: meer kennis uitdragen over deze thema's en noden

BELEIDSADVIES

- Nazorg bij adoptie: aandacht voor afstammingsinfo van bij de start van de samenwerking
- Uitbreiding regeling DNA-onderzoek naar 2^e graad
- Duidelijke stellingname inzake opheffing donoranonimiteit
- Toekomstig advies over draagvrouwschap?

CRUCIALE VRAAG

Als een overheid zoveel investeert in ondersteuning van gezinsvorming, donorconceptie en adoptie, waarom dan ook niet in de mensen die daar uit geboren worden:

- Voldoende nazorg, materieel en financieel
- Effectieve rechtsbescherming
- Aanpak van hun existentiële vragen?

Waar kan je ons vinden?

www.afstammingscentrum.be

info@afstammingscentrum.be

Slachthuisstraat 9, 'Spaans Fort'
9000 Gent

09/277.04.43

Facebook, Instagram,
LinkedIn

@afstammingscentrum